

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

GOVOR

PRESEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE NA TRIPARTITNEM SOCIALNEM VRHU

Lizbona, 18. oktober 2007

*Spoštovani portugalski kolega Sócrates,
predsednik Evropske komisije Barroso,
cenjeni komisar, ministri,
predstavniki evropskih socialnih partnerjev.*

Letošnja jesen nam je prinesla številne zgovorne dokaze o pomenu in uspešnosti našega socialnega dialoga ter o vedno večji blaginji, ki jo z združenimi močmi zagotavljamo evropskim državljanom in državljanom.

Na mize smo dobili dolgo pričakovani osnutek Pogodbe o reformi, ki potrjuje osrednji pomen socialnih vrednot in nepogrešljivo vlogo, ki jo v Uniji igrate socialni partnerji. Naš dialog ostaja glavno gonilo ravnovesja med gospodarskimi ambicijami in družbenimi cilji. Prepričan sem, da nam bo danes in jutri uspelo sprejeti Pogodbo, ki bo še naprej branila in krepila socialno zaščito, vključenost in pravičnost.

Pred sabo imamo tudi analizo trga dela, ki ste nam jo pripravili socialni partnerji. Dokazuje, da imajo naši skupni cilji družbenega razvoja realno podlago. Trg dela postaja aktivnejši, kohezija globlja, predpisi boljši, načelo prožne varnosti pa vedno bolj aktualno. Priporočila vaše analize bomo ob vsakem nadaljnjem koraku pozorno upoštevali.

Najnovejše statistike kažejo, da smo s prenovljeno Lizbonsko strategijo na pravi poti: Med lanskim in letošnjim avgustom se je brezposelnost znižala za več kot eno odstotno točko – s 7,8 na 6,7%. Podjetja v Uniji so v preteklem letu za 7,4% povečala investicije v razvoj in raziskave, gospodarska rast pa se kljub nedavnim nemirom na finančnih trgih giblje okoli 2,5%.

V Sloveniji se v oktobru lahko pohvalimo tudi s Socialnim sporazumom, ki smo ga za obdobje od 2007 do 2009 podpisali predstavniki delodajalcev, zaposlenih in vlade. Uspelo nam je poenotiti različna stališča in v kompromisu poiskati rešitve, ki vodijo k bolj prožnemu trgu dela oz. t.i. fleksibilni varnosti. Največji izziv in obveza za vlado sta učinkovitejša plačna politika in zmanjšanje javne porabe. Do konca leta 2008 jo bomo znižali za tri odstotne točke – upamo, da nam bodo pri tem sledile tudi druge države članice.

V letu 2008 bomo pod slovenskim predsedstvom zagnali nov ciklus Lizbonske strategije, ki nudi priložnost, da premislimo in poglobimo aktivnosti v že zastavljenem okviru.

Prožna varnost ne sme več biti le načelo, ampak evropska realnost. Na njej morajo temeljiti nove smernice za zaposlovanje, prilagojene izzivom globalizacije in demografskih sprememb. Socialna mreža, ki je ljudi pasivno obvarovala pred tveganji in pomanjkanji, je stvar preteklosti. Danes potrebujemo aktiven pristop k socialni varnosti - sodobni Evropejec mora biti bolj iniciativen, s tem da se

prilagaja spremembam, vse življenje uči, nadgrajuje svoje e-veščine, varčuje z energijo in varuje okolje. Država pa mu mora zagotoviti ukrepe socialne varnosti, s katerimi se mu ustvarijo pogoji za obvladovanje sprememb in zahtev na trgih dela.

Medtem ko lahko uspeh prvega cikla prenovljene strategije pripišemo večji vpletenosti in angažmaju držav članic, bo uspeh drugega cikla odvisen predvsem od tega, koliko bodo Lizbonsko strategijo za svojo vzeli tudi prebivalci, potrošniki in podjetja. Pomembno je, da Evropejke in Evropejce poučimo o moči, ki jo imajo, da z lastno akcijo podkrepijo lizbonske rezultate.

Bodimo korektni: Če od državljanov zahtevamo fleksibilnost, jim jo moramo nuditi tudi sami. Izgraditi moramo fleksibilen notranji trg, kjer se prosto ne pretakajo le dobrine in kapital, ampak tudi ljudje, njihove storitve in ideje. Globlja ko bo integracija, višja bo naša konkurenčnost.

Bodimo realni: Nujno je, da se prilagodimo izzivom novega stoletja, vendar ob tem ne moremo in ne smemo zaobiti tradicionalnih evropskih vrednot in vzorcev razvoja. V primerjavi z drugimi globalnimi akterji preživimo Evropejci manjše število ur na delovnem mestu in v povprečju uživamo največ dni dopusta. Kvaliteta življenja nam je dragocena in prav je tako.

Kot v najnovejšem dokumentu poziva Evropska komisija, mora Evropa okrepiti zunanjo dimenzijo Lizbonske strategije. Evropski recept uspešnosti – zaupanje, odprtost, reforme – se mora razširiti onkraj naših meja. Že po definiciji lahko v času globalizacije uspemo le, če učinkujemo globalno.

Naslednji Tripartitni socialni vrh bo v marcu gostila Slovenija v vlogi predsedujoče Svetu EU – vsi vljudno vabljeni k sodelovanju.